

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 347.772.3

DOI 10.36919/3041-1149(Print).10.2025.51-57

Н. Б. Новицька,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права та процесу,
Державний податковий університет

email: Natalka_bn_@ukr.net

ORCID 0000-0003-4753-7625;

А. М. Новицький,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільно-правових дисциплін,
Національна академія СБУ

email: izipg@ukr.net

ORCID 0000-0001-6860-9654;

М. Л. Пальчик,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін,
Національна академія СБУ

email: lawstudies.ua@gmail.com

ORCID 0000-0003-3639-0488

ПРИРОДА ПРАВА НА ДОМЕННІ ІМЕНА

Сучасний інформаційний соціум, керований технологічним розвитком та повсюдним доступом до інтернету, породив нові суспільні відносини, які потребують правового регулювання. Центральним елементом цих відносин стало поняття «доменне ім'я». Мета дослідження полягає у з'ясуванні природи права на доменні імена через два ключові аспекти: доктринальне розуміння цього поняття та особливості його правозастосування в національній юрисдикції. Це викликано потребою у встановленні чітких правил у сфері, де стикаються технічні можливості та юридичний попит в закріпленні майнових і немайнових прав.

Доктринальний аналіз свідчить про багатогранність сутності «доменого імені», що зумовлена різними підходами: представники приватного права схильні розглядати його як різновид майна, майнові права або як засіб індивідуалізації, схожий на торговельну марку; тоді як представники публічного права акцентують на ньому як на конкретній адресі або унікальній назві для ідентифікації ресурсу в мережі. Ця полеміка відображає його подвійну природу: як об'єкта, що має значну нематеріальну та комерційну цінність, і як технічного елемента, потрібного для функціонування мережі.

Аналіз національного законодавства України підтверджує цю дуалістичну природу. Нормативні акти закріплюють «доменне ім'я» як засіб ідентифікації комп'ютерів / ресурсів (що є публічно-правовою функцією адреси), водночас регулюючи його використання в контексті порушення прав інтелектуальної власності (зокрема, прав на знаки для товарів і послуг), що свідчить про визнання його об'єктом майнових прав. Отже, у національному полі «доменне ім'я» має чітку регламентацію як комплексний правовий елемент, що регулюється як нормами публічного, так і приватного права.

Кінцеве визначення правової природи «доменного імені» залежить від конкретного правочину або спору, у межах якого воно розглядається. Така багатofункціональність вимагає подальшої уніфікації правових підходів для ефективного захисту прав усіх учасників інтернет-відносин.

Ключові слова: інтернет-відносини, доктринальний аналіз, доменне ім'я, право інтелектуальної власності, захист прав, національна юрисдикція, правова природа.

Постановка проблеми. Реальність сучасного буття людини пов'язала себе із можливостями технологічного розвитку інформаційної сфери. Обіг та загалом можливість доступу до інформації стали визначальними в сучасних умовах соціуму. Інтернет став невід'ємною частиною життя. Щодня перетинаємося із можливостями та стаємо споживачами послуг, пов'язаними із всесвітньою мережею. Швидкий розвиток технологій, впровадження досягнень науки та техніки в побуті, на виробництві та в адміністративно-соціальних аспектах життя дали потужний поштовх у зазначених суспільних відносинах. Відповідно, як і будь-які інші суспільні відносини, вони потребують встановлення певних правил, формування норм поведінки.

Наголошуючи про розвиток всесвітньої мережі «Інтернет» як сфери суспільних відносин, маємо чітко усвідомлювати та категорійно закріпити особливості регульованої сфери. Із розвитком інтернету в сферу права було запозичено багато специфічних термінів, які визначали технологічні особливості використання певних технічних можливостей, особливостей розробок тощо. Водночас були сформовані терміни, які стали визначальними, були прийняті всією спільнотою користувачів і визначили окремі особливості їхнього застосування. Одним із таких термінів, який чітко визначає свою приналежність до сфери суспільних відносин, пов'язаних із мережею «Інтернет», стало поняття «доменне ім'я».

Метою дослідження природи права на доменні імена визначимо два основні напрями: перше – природа права та доктринальне розуміння поняття «доменне ім'я» в сфері права; друге – правозастосування поняття «доменне ім'я» в національній юрисдикції.

Виклад основного матеріалу. Філософія права має значну кількість напрацювань у напрямі розуміння та визначення підходів щодо тлумачення поняття природи права. Дискусії між учасниками різних шкіл тривають постійно. Їхня полеміка щодо виявлення методологічних відмінностей полягає у визначенні різних підходів у дослідженні структури, форми, інструментів, інституцій, суспільних особливостей, моральних якостей тощо. Проте, не вклинюючись у дискусії філософів права, будемо спиратися на найбільш визнану систему доктрини права щодо розуміння природи права, яка визначає її структуру через визначення ідеї права; встановлення норми права та означення правовідносин. Відповідно, правовідносини виділяють як природньо-правові, позитивістські та соціологічні типи. Окремо виділяють філософський (доктринальний) тип правовідносин.

Цей доктринальний підхід повністю корелюється із концепцією чинності Роберта Алексі, який визначив три елементи поняття права: соціальну дієвість, правильність змісту та належне встановлення.

Повертаючись до предмета дослідження – поняття «доменне ім'я» як елементу права, маємо визначити, що широке застосування окремих аспектів використання самої концепції мережевого функціонування інтернет призвело до потреби у формулюванні окремих правил, що забезпечили нормальну, доступну роботу інтернету. Ідея права була виражена в попиті забезпечення та раціонального закріплення правил у суспільних правовідносинах, пов'язаних із створенням, накопиченням, доступом, використанням певного контенту.

Потреба в розумінні завдань, правил, вимог обов'язків щодо роботи із конкретним об'єктом призвела до формулювання нового категоріального апарату, який був трансформований у певні правила та відповідні закріплення їх у нормативних актах.

Доктринальні підходи щодо розуміння сутності поняття «доменні імена» досить чітко показують динаміку розвитку суспільних відносин, проникнення цього елементу в широке коло зазначених відносин та більш глибоке розуміння природи самого поняття.

Розглянемо окремі наукові підходи щодо визначення поняття «доменне ім'я». Так Д. Бойко в своєму дисертаційному дослідженні визначає, що доменні імена являють собою розділену

крапками на окремі частини-домени буквену стрічку, яка складається з певної кількості символів латинського алфавіту (за загальним правилом), а також цифр і дефісу. Доменні імена мають винятковий характер, використання обмежено лише поширенням в інтернеті. Функціональні ознаки доменного імені: є засобом індивідуалізації ресурсу в мережі «Інтернет», які виконують функції ідентифікації та забезпечення адресації в цій мережі. Крім того, доменні імена виконують асоціативну функцію щодо особи, якій належить ресурс в інтернеті, що обумовлює значну нематеріальну складову доменних імен як цінностей [1].

Більш загальне визначення пропонує Н. Булат, який під поняттям «доменне ім'я» розуміє унікальний набір символів, який використовується для адресації комп'ютерів і є засобом індивідуалізації інтернет-ресурсу. На його думку, це визначення інтегрує в собі такі ознаки: по-перше, доменне ім'я являє унікальний набір символів, так, розглядаючи доменне ім'я з позиції права інтелектуальної власності, не можна відійти від його інформаційно-технологічної природи, за якою доменне ім'я є саме унікальним набором символів; по-друге, доменне ім'я використовується для адресації комп'ютерів, адже однією з двох основних функцій доменного імені з інформаційно-технічного погляду є адресація комп'ютерів у мережі; по-третє, доменне ім'я є засобом індивідуалізації інформаційних ресурсів у мережі «Інтернет» [2].

Окремими дослідниками доменні імена розглядаються просто як засіб індивідуалізації інтернет-ресурсів [3], або розглядають доменне ім'я як словесне позначення, що використовується для ідентифікації частини інформаційного простору та орієнтації користувачів у всесвітній мережі, пошуку інформації про товари, послуги, характер чи сферу діяльності юридичної або фізичної особи [4]. Підтримуючи позицію щодо визначення доменного імені як засобу індивідуалізації, А. Кубах робить висновок, що, оскільки доменне ім'я належить до засобів індивідуалізації, воно, як і комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення, є результатом інтелектуальної, а не творчої діяльності, саме тому на доменне ім'я, як і на інші засоби індивідуалізації, існують тільки майнові права [5].

Водночас можна порівняти аналіз категорії «доменного імені» як носія виключно майнових прав і категорії «ім'я» як носія особистого немайнового права фізичних осіб, визначеного Р. Стефанчуком, яке за своїм змістом містить у собі: повноваження на власні дії, до яких варто віднести повноваження на володіння іменем, його використання та зміну; повноваження на дії інших осіб, які полягають у можливості вимагати від інших не порушувати право на ім'я фізичної особи, наприклад, вимагаючи звертатись до особи відповідно до її офіційного імені тощо; право вимагати захисту порушеного, оспореного або невизнаного права на ім'я, наприклад у разі законного використання імені фізичної особи чи будь-якого іншого порушення [6]. Бачимо різний підхід у визначенні поняття «імені» та «доменного імені».

Не погоджуючись із обмеженням поняття виключно як засобу індивідуалізації чи ідентифікації ресурсу в мережі «Інтернет», О. Коршакова зазначає, що функції доменних імен значно ширші. Так, домени виконують асоціативну функцію щодо власників ресурсу, характеризуючи їх діяльність, авторитет, репутацію. Варто зазначити, що вдало підібране доменне ім'я надає можливість легкого пошуку його в мережі «Інтернет» серед аналогічних інформаційних ресурсів [7].

Цікавий підхід до визначення у К. Некіт, яка пропонує доменне ім'я вважати особливим різновидом майна, майновим правом та об'єктом права власності (неінтелектуальної), оскільки власник доменного імені має право самостійно визначати способи його використання (розмістити рекламу, сайт про послуги та/або товари, зробити доступ платним або безкоштовним, може здати доменне ім'я в оренду, може продати його тощо) [8].

Окремої уваги заслуговує думка Л. Тарасенко, який зазначає, що доменне ім'я не є самостійним об'єктом інтелектуальної власності, а лише може бути формою використання торговельної марки або іншого засобу індивідуалізації, або може бути самостійним комерційним чи некомерційним позначенням. Водночас право на доменне ім'я залежить від того, які об'єкти цивільних прав відображені в словесному вираженні доменних імен (торговельна марка, комерційне найменування, географічне зазначення, об'єкт авторського права, ім'я фізичної особи тощо) [9].

М. Петрів свідчить про те, що домен і доменне ім'я – це не тотожні поняття; доменне ім'я – це унікальна назва частина ієрархічного адресного простору мережі «Інтернет», щодо якої і виникають доменні спори. Обґрунтовано, що визначальним для захисту порушеного права судом є правильна ідентифікація позивачем об'єкта права інтелектуальної власності, на захист якого розпочато справу в суді і який відображено в змісті домену, оскільки в разі незазначення такого об'єкта суд може відмовити в задоволенні позову, оскільки домен сам собою як об'єкт не отримує правового захисту [10].

Враховуючи викладені позиції науковців, можна зробити висновок про різний підхід до встановлення поняття «доменне ім'я». Такий підхід зумовлений різними визначеннями сутності та в різному підході: приватного та публічного. Представники приватного права розглядають «доменні імена» як різновид майна, майнові зобов'язання, представники публічного права розглядають цей термін як місце, як конкретизацію адреси задля правового впливу на суб'єкт. Тому можна зробити висновок про багатогранність поняття й можливість його застосування в різних правочинах та як особливий елемент права.

Розглянемо питання забезпечення поняття «доменні імена» в національному законодавстві. Повертаючись до історії регулювання відносин у мережі «Інтернет», одним із перших нормативних актів, яким було визначено саме сферу правового регулювання «доменних імен» в Україні стало розпорядження Кабінету Міністрів України «Про адміністрування домену «.UA». Зокрема, цим розпорядженням визначено утворити разом з іншими заінтересованими органами виконавчої влади й учасниками ринку інтернет в Україні в установленому порядку координаційну раду об'єднання як орган, що визначатиме порядок розподілу адресного простору, порядок і правила реєстрації та використання імен доменів в українському сегменті мережі «Інтернет» з урахуванням суспільних інтересів [11]. Так, бачимо, що одним із перших нормативних документів визначав питання правового регулювання домену саме такий, що пов'язаний із реєстрацією та використанням доменів як визначення конкретної адреси та фактично як об'єкта майнового права з можливістю розпоряджатися таким майном.

Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання використання доменних імен державними органами в українському сегменті Інтернету» встановлюються вимоги до визначення та формулювання адрес державних органів в інтернеті з обов'язковою прив'язкою до доменів першого та другого рівнів («GOV.UA»).

У постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підключення до глобальних мереж передачі даних» було визначено поняття домену як частини адресного простору в мережі «Інтернет», що призначена для ідентифікації комп'ютера або групи комп'ютерів. Домени поділяються на піддомени або домени нижчих рівнів. Визначено поняття «доменне ім'я» як буквено-цифровий вираз, що ідентифікує будь-який комп'ютер абонента в мережі «Інтернет» [12].

2002 року Законом України «Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності» у Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» було введено поняття доменного імені як імені, що використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в інтернеті [13]. А Законом України «Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності в частині виконання вимог, пов'язаних з вступом України до СОТ» [14] було внесено до цього самого Закону України зміни в частині визначення порушення в сфері права інтелектуальної власності, зокрема визначено, що порушенням прав власника свідоцтва вважається також використання без його згоди в доменних іменах знаків і позначень. Отже, бачимо знову підхід у одному нормативному акті – Законі України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» – до доменного імені як до адреси та як до об'єкта майнового права.

У Законі України «Про електронні комунікації» визначено поняття домену як частини ієрархічного адресного простору мережі «Інтернет», що має унікальну назву (доменне ім'я), що її ідентифікує, обслуговується групою серверів доменних імен та централізовано адмініструється [15]. Так, цей нормативний акт визначає доменне ім'я як конкретизацію адреси в інтернеті та фактично визначає його як предмет правового регулювання в сфері публічного права.

У наказі Міністерства економіки України «Про затвердження Порядку формування та ведення національного переліку вебсайтів, що викликають занепокоєння щодо дотримання прав інтелектуальної власності» доменне ім'я визначено як уніфікований локатор ресурсу (URL) або адресу інтернет-протоколу відповідного вебсайту, стосовно якого подається звернення [16].

Потреба в узагальненні та приведенні окремих наукових напрямів щодо визначення поняття доменного імені в національному законодавстві привели до ухвалення окремого Закону України «Про використання доменних імен у спеціальному публічному домені .gov.ua», де чітко визначені та закріплені поняття, що регулюють зазначену сферу відносин. Зокрема, у цьому Законі зазначено, що доменне ім'я є унікальною назвою, що ідентифікує домен і складається із символічного позначення, що використовується в адресному просторі мережі «Інтернет». Визначено поняття «публічний домен вищого рівня .ua» як публічний домен вищого рівня в міжнародній ієрархічній системі доменних імен у мережі «Інтернет», який керується адміністрацією домену .ua на підставі угоди з ICANN. Закріплено поняття «використання доменного імені у спеціальному публічному домені .gov.ua», під яким розуміється реєстрація, перереєстрація, продовження реєстрації, видалення тощо доменних імен органами державної влади, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами, організаціями державної форми власності в спеціальному публічному домені .gov.ua. Так, чітко визначено коло суб'єктів цього нормативного акта, а саме органи державної влади, органи місцевого самоврядування та підприємства, установи, організації державної форми власності. Крім того, у зазначеному нормативному акті визначено перелік обов'язкової інформації, яка надається під час реєстрації, порядок перереєстрації, визначаються права та обов'язки користувачів у процесі реєстрації та адміністрування зазначеного реєстру доменних імен виключно органів державної влади, органів місцевого самоврядування та підприємств, установ, організацій державної форми власності.

Висновки. Відповідно, можемо констатувати, що в національному правовому полі поняття «доменне ім'я» має чітку регламентацію, закріплено в ряді нормативних документів і використовується як встановлення чіткої ідентифікації конкретного об'єкта в мережі «Інтернет», з одного боку, та об'єкта майнового права (або права інтелектуальної власності) – з іншого. Тому, коли наголошуємо про правову природу доменного імені, потрібно чітко визначати коло юридичних питань щодо дослідження зазначеного феномена: це або сфера публічних відносин, що регулюються відповідними нормами та визначають його виключно як конкретну адресу для ідентифікації особи, або сфера приватних відносин, коли визначаються майнові права на об'єкт права – доменне ім'я, або ж коли цей феномен розглядається як комплексний елемент, який регулюється як нормами приватного права, так і нормами публічного.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко Д. В. Правова природа доменних імен Інтернет : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Харків, 2005. 145 с.
2. Булат Н. М. Поняття та ознаки доменного імені. Development of modern technologies and scientific potential of the world : coll. of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with materials of the international scientific-practical conf., London, July 29, 2019. London : NGO «European Scientific Platform», 2019. V. 2. 118 p. P. 33–36.
3. Sauliūnas D. Problems of Legal Nature of Internet Domain Names. Jurisprudencija. 2003. Vol. 47 (39). P. 29–37.
4. Цивільне право України : підручник : у 2 кн. / за ред. О. В. Дзера, Н. С. Кузнецової. К. : Юрінком Інтер, 2002. Кн. 1. 639 с.
5. Кубах А. І. Право інтелектуальної власності : навчальний посібник. Харків : ХНАМГ, 2008. 149 с.
6. Стефанчук Р. О. Право на ім'я. *Університетські наукові записки*. 2005. № 1–2 (13–14). С. 83–97. URL : <https://old.univer.km.ua/visnyk/733.pdf>

7. Коршакова О. М. Окремі аспекти правового регулювання доменних імен в Україні. URL : <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/16513/1.pdf>
8. Некіт К. Доменне ім'я як об'єкт цивільних прав. *Часопис цивілістики*. 2017. № 23. С. 40–44.
9. Тарасенко Л. Л. Домени, фірмовий стиль та інші комерційні позначення: особливості правової охорони. *Вісник Львівського університету. Серія Юридична*. 2022. № 74. С. 58–67.
10. Петрів М. В. Порядок вирішення доменних спорів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2023. Випуск 78. С. 198–204. URL : <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/08/34-1.pdf>
11. Про адміністрування домену «UA» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.07.2003 № 447-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2003-%D1%80#Text>
12. Про затвердження Порядку підключення до глобальних мереж передачі даних : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2002 р. № 522. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522-2002-%D0%BF#Text>
13. Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності : Закон України від 4 липня 2002 року № 34-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-15#Text>
14. Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності в частині виконання вимог, пов'язаних з вступом України до СОТ : Закон України від 10 квітня 2008 року № 254-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254-17#Text>
15. Про електронні комунікації : Закон України від 16 грудня 2020 року № 1089-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
16. Про затвердження Порядку формування та ведення національного переліку вебсайтів, що викликають занепокоєння щодо дотримання прав інтелектуальної власності : наказ Міністерства економіки України від 1 лютого 2024 р. № 2945. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0357-24?find=1&text=%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD#Text>

REFERENCES

1. Boyko D. V. (2005). *Pravova pryroda domennykh imen Internet* [Legal nature of Internet domain names] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.03. Kharkiv, 2005. 145 p. [in Ukrainian].
2. Bulat N. M. (2019). *Ponyattya ta oznaky domennoho imeni*. Development of modern technologies and scientific potential of the world : coll. of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with materials of the international scientific-practical conf., London, July 29, 2019. London : NGO «European Scientific Platform», 2019. V. 2. 118 p. P. 33–36 [in Ukrainian].
3. Sauliūnas D. (2003). *Problems of Legal Nature of Internet Domain Names*. *Jurisprudencija*. 2003. Vol. 47 (39). P. 29–37 [in Ukrainian].
4. *Tsyvil'ne pravo Ukrayiny* [Civil Law of Ukraine] : pidruchnyk : u 2 kn. / za red. O. V. Dzhera, N. S. Kuznietsovoi. K. : Yurinkom Inter, 2002. Kn. 1. 639 p. [in Ukrainian].
5. Kubakh A. I. (2008). *Pravo intelektualnoi vlasnosti* [Intellectual property law] : navchalnyi posibnyk. Kharkiv : KhNAMH, 2008. 149 p. [in Ukrainian].
6. Stefanchuk R. O. (2005). *Pravo na im'ya* [The Right to a Name]. *Universytet-s'ki naukovyi zapysky*. 2005. № 1–2 (13–14). S. 83–97. URL : <https://old.univer.km.ua/visnyk/733.pdf> [in Ukrainian].
7. Korshakova O. M. *Okremi aspekty pravovoho rehulyuvannya domennykh imen v Ukrayini* [Certain aspects of legal regulation of domain names in Ukraine]. URL : <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/16513/1.pdf> [in Ukrainian].
8. Nekit K. (2017). *Domenne im'ya yak ob'yeckt tsyvil'nykh prav* [Domain name as an object of civil rights]. *Chasopys tsyvilistyky*. 2017. № 23. S. 40–44 [in Ukrainian].
9. Tarasenko L. L. (2022). *Domeny, firmovyy styl' ta inshi komertsyini poznachennya: osoblyvosti pravovoyi okhorony* [Domains, corporate identity and other commercial designations: features of legal protection]. *Visnyk L'vivs'koho universytetu. Seriya Yurydychna*. 2022. № 74. S. 58–67 [in Ukrainian].
10. Petriv M. V. (2023). *Poryadok vyrishennya domennykh sporiv* [The procedure for resolving domain disputes]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho Natsional'noho Universytetu. Seriya PRAVO*. 2023. Vypusk 78. S. 198–204. URL : <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/08/34-1.pdf> [in Ukrainian].

11. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on the administration of the domain ".UA". dated 22.07.2003 No. 447-p. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2003-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
12. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on approval of the Procedure for connection to global data transmission networks dated April 12, 2002 No. 522. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522-2002-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
13. Law of Ukraine on amendments to certain laws of Ukraine on intellectual property dated July 4, 2002 No. 34-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-15#Text> [in Ukrainian].
14. Law of Ukraine on Amendments to Certain Laws of Ukraine on Intellectual Property in Part of Fulfilling the Requirements Related to Ukraine's Accession to the WTO No. 254-VI of April 10, 2008. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254-17#Text> [in Ukrainian].
15. Law of Ukraine on Electronic Communications No. 1089-IX of December 16, 2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text> [in Ukrainian].
16. Order of the Ministry of Economy of Ukraine on approval of the Procedure for forming and maintaining a national list of websites that cause concern regarding compliance with intellectual property rights dated February 1, 2024 No. 2945. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0357-24?find=1&text=%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD#Text> [in Ukrainian].

N. B. Novytska, A. M. Novytskii, M. L. Palchyk. THE NATURE OF DOMAIN NAME LAW

The modern information society, driven by technological development and ubiquitous access to the Internet, has given rise to new social relations that require legal regulation. The central element of these relations has become the concept of a "domain name". The purpose of this study is to clarify the nature of the right to domain names through two key aspects: the doctrinal understanding of this concept and the specifics of its legal enforcement within national jurisdiction. This necessity stems from the need to establish clear rules in an area where technical capabilities intersect with the legal requirement to secure proprietary (property) and non-proprietary rights.

Doctrinal analysis points to the multifaceted nature of a "domain name," resulting from varying approaches: private law representatives tend to view it as a form of property, a proprietary right, or a means of individualisation, similar to a trademark; whereas public law representatives focus on it as a concrete address or a unique designation for resource identification on the network. This debate reflects its dual nature: as an object possessing significant intangible and commercial value, and as a technical element necessary for network operation.

The analysis of national legislation of Ukraine confirms this dualistic nature. Normative acts enshrine the "domain name" as a means of identification for computers/resources (which is a public-law function of an address), while simultaneously regulating its use in the context of intellectual property rights infringement (particularly rights to marks for goods and services), which attests to its recognition as an object of proprietary rights. Thus, in the national legal framework, a "domain name" has clear regulation as a complex legal element governed by both public and private law norms.

The final determination of the legal nature of a "domain name" depends on the specific transaction or dispute within which it is being considered. Such multifunctionality necessitates further unification of legal approaches for the effective protection of the rights of all participants in Internet relations.

Keywords: *Internet relations, doctrinal analysis, domain name, intellectual property law, rights protection, national jurisdiction, legal nature.*